

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Четвъртъкъ. Цѣна-та за единъ годишъ е едно бѣло меджидіе и половина, а за шесть мѣсеца три четвърти отъ бѣло меджидіе; въ кайме и въ пощенскы Турскы тилбры (пулове) 50 гроша за годишъ. Спомоществованія-та трѣба всякога да сж прѣдплатены и да ся испращатъ въ полицѣ, въ групѣ, въ кайме или въ пощенскы тилбры (пулове) Турскы, Нѣмскы, Прускы, Русскы или Французскы, на Редакторъ-тъ у Американъ Ханъ въ Цариградъ. Извѣстія ся вѣстятъ по 2 гр. на редъ-тъ.

Година 2.

ЦАРИГРАДЪ, ЧЕТВЪРТЪКЪ, 24 МАРТЪ 1877.

Брой 12.

ВЪСКРЕСЕНИЕ-ТО ХРИСТОВО.

Въскресение-то Христово отъ мъртвы-тъ е едно знаменіе че Христосъ е можилъ да извърши велико-то си прѣдпріятіе, именно, да избави чловѣцѣ-тъ отъ грѣхъ-тъ и отъ смърть-тъ. За това всички-тъ Христіанскы народи поздравляватъ съ радость день-тъ, кой-то възпоменува чудеснѣ-тъ му побѣдѣ надъ грѣхъ-тъ и смърть-тъ. Въскресение-то е едно историческо събитіе, и за това то може да ся празнува като такова. То има, обаче, едно практично значеніе, което ся приспособява на всякой вѣкъ, и което трѣба да ся земе въ вниманіе отъ всяко лице. Празнуваніе-то на този день, като подновява радостны-тъ ни въспоминанія на славно-то историческо събитіе, то трѣба още да възбуди онѣзи благочестивы чувствованія и да утвърди онѣзи религіозны убѣжденія, чрѣзъ които ний можемъ да ся ползуваме отъ него. Ний можемъ да празнуваме радостно всякъ годишъ въскресение-то на Исуса Христа безъ да участвуваме ни най-малко въ славнѣ-тъ му побѣдѣ надъ смърть-тъ. За да можемъ да ся ползуваме отъ онова което Исусъ е извършилъ, ний трѣба чрѣзъ единъ живъ вѣрѣ да станемъ едно съ него; ний трѣба така да ся съединимъ съ него щото да обичаме онова което той обича и да ненавиждаме онова което той ненавижда, още да ся придръжаме о онова което той одобрява, и да ся отвращаваме отъ онова което той осѣжда. Ний трѣба да станемъ едно съ него по духъ-тъ на животъ-тъ си и по расположение-то на срдца-та си. Както Христосъ е умрѣлъ заради нашы-тъ грѣхове, така и ний трѣба да умремъ къмъ тѣхъ; както той ся е распялъ заради нашы-тъ прѣстѣпленія, така трѣба и ний да распнемъ похоти-тъ си. Апостолъ-тъ казва: «Както Христосъ чрѣзъ славѣ-тъ на Отца въскрѣснѣ отъ мъртвы-тъ, така и ний да ходимъ въ новъ животъ.» Ний трѣба да помнимъ че само единъ начинъ има по който даже Христосъ може да ны избави отъ силѣ-тъ на смърть-тъ, и той е чрѣзъ избавленіе-то ни отъ царуваніе-то на грѣхъ-тъ въ срдца-та ни. Смърть-та царува по причинѣ на грѣхъ-тъ, и избавленіе-то ни отъ силѣ-тъ на смърть-тъ може да ся извърши само чрѣзъ избавленіе-то ни отъ силѣ-тъ на грѣхъ-тъ въ срдца-та ни. Ако ся прѣдадемъ на грѣшны-тъ удоволствія, желанія и дѣла, тогава ний смы слуги на грѣхъ-тъ, и въскресение-то Христово нищо не ще ни ползува. Ако обаче ний распнуваме ежедневно похоти-тъ си, умртвяваме нечестивы-тъ си желанія и умирамы къмъ грѣхъ-тъ, тогава въскресение-то Христово става вѣрный-тъ залогъ на нашѣ-тъ свѣршен-

нѣ побѣдѣ надъ силы-тъ на грѣхъ-тъ и на смърть-тъ. Ако ходимъ ежедневно въ новый-тъ животъ, и ако живѣемъ постоянно къмъ Бога, тогава въскресение-то става божественъ залогъ че и ний ще въскрѣснемъ отъ мъртвы-тъ и ще наслѣдимъ вѣченъ животъ. Прочее умирамы ли ежедневно къмъ грѣхъ-тъ? Ако умирамы така, тогава ний можемъ да ся радваме на Въскресение-то Христово.

ВЛИЯНИЕ-ТО НА ХРИСТИАНСТВО-ТО.

(Продълженіе).

Въ мнѣшны-тъ си брой, разгледахмы единъ отъ элементы-тъ на нынѣшнѣ-тъ цивилизаціи, сир. богатство-то, и начинъ-тъ по който Христіанство-то помага за умножаваніе-то му и мадрото му употребленіе. Нека сега да разгледамы другъ неинъ элементъ, именно, *образование-то*. Нынѣшна-та цивилизація ся славѣ съ образование-то, и Евангеліе-то Христово, когато ся е проумѣвало добръ и ся е приемало искрено, вышгѣ е помагало въ дѣло-то на народно-то просвѣщеніе и на умствен-но-то развитіе. То прави това по разны начини. 1) То освобождаетъ умъ-тъ отъ владѣніе-то на онѣзи страсти, които затмиваютъ разумъ-тъ, развратяватъ въображеніе-то и разслабляютъ всечкы-тъ умственны силы. Когато древня Грѣція и древній Римъ ся развратихъ, тѣхна-та умствена сила наскоро отслабѣ и тѣ изгубихъ върховенство-то си. Порокъ-тъ е най-голѣмый-тъ непріятель на истинско-то просвѣщеніе и на умственно-то развитіе, и Евангеліе-то Христово, което, като ся приема срдечно, освобождаетъ чловѣцѣ-тъ отъ пороцы-тъ, е най-вѣрный-тъ пріятель и съюзникъ на истинско-то народно просвѣщеніе. 2) Евангеліе-то доставя още най-великы-тъ прѣдмѣты, които може да занимаватъ умственны-тъ силы. То води умъ-тъ назадъ до начало-то на вѣрме-то когато Богъ е положилъ основы-тъ на земнѣ-тъ; и то води умъ-тъ на напредъ до онзи часъ, когато не ще да има вече вѣрме. То възвншава умъ-тъ надъ малкы-тъ грижи и трудове и надъ кратковрѣменны-тъ радости и скърби на настоящы-тъ животъ за да може да види Божіе-то чудотворно Провидѣніе въ всечкы-тъ мнѣшнѣ вѣкове и да бди надъ развитіе-то на славный-тъ му планъ въ бѣдѣще. То води умъ-тъ отъ измѣняемость-тъ на вѣременно-то къмъ неизмѣняемость-тъ на вѣчно-то, отъ несвѣршенства-та на конечны-тъ къмъ свѣршенства-та на Безконечный-тъ и отъ създадено-то къмъ Създатель-тъ. Евангеліе-то Христово развива силы-тъ на умъ-тъ като му прѣдставя най-великы-тъ

прѣдмѣты за изслѣдованіе и размышленіе. 3) Евангеліе-то дава още на чловѣцѣ-тъ единъ голѣмъ потикъ за да развижтъ умове-тъ си като ний открыва безсмъртіе-то ний.

Нѣкои отъ древни-тъ цивилизаціи, наистинѣ, бѣхъ достигли до единъ высокъ степенъ на умственно развитіе, но тѣ не сж траили за дълго вѣрме. За тѣхъ не е было възможно да ся упазятъ безъ чисто-то вліяніе на Христіанство-то. Настоящи-тъ язычнческы народи не продължаватъ да напредватъ къмъ единъ высокъ цивилизаціи. Тѣ достигатъ до единъ степенъ на образованность, но послѣ или остануватъ застойчивы, или пакъ почеватъ да отпадатъ. Нынѣшна-та цивилизація е ограничена въ Христіанскы-тъ народы; и ако тѣ отхвърлятъ Евангеліе-то Христово, тогава твърдѣ е вѣроятіо че и тѣ ще паднатъ отъ общы-тъ развратъ, както сж падли древни-тъ народи.

Нынѣшна-та цивилизація ся отличава отъ древнѣ-тъ и по това че тя не ся славѣ главно съ нѣколко срдоточны мѣста прочуты по науки-тъ и изящны-тъ искусства, но съ *общо-то распространіе на образование-то*. Тя не ся хвали толкова много съ умственно-то възвышеніе само на малцина чловѣцѣ, колкото съ общо-то просвѣщеніе на цѣлы-тъ народъ. Наистинѣ, тя ся радва съ свои-тъ гимнази и университеты, но тя ся радва още повече съ училища-та си, които ся намиратъ въ всяко село. За това ний дължимъ твърдѣ много на Христіанство-то, което не ся славѣ съ единъ умственъ аристокраціи но съ просвѣщеніе-то на всечкы. Исусъ Христосъ бѣше учитель на просты-тъ народъ и заповѣда на ученицы-тъ си да ся грижатъ за духовно-то просвѣщеніе на всякого; и едно отъ прѣвсходства-та на нынѣшнѣ-тъ цивилизаціи състон въ това, че тя слѣдва въ това отношеніе примѣръ-тъ на Исуса Христа и ся старае да отваря училища въ всяко село и да обогащява всякъ челядь съ нѣкои отъ скровища-та на знаніе-то.

Другъ единъ элементъ на нынѣшнѣ-тъ цивилизаціи е *Народны-тъ и Учреденія*. Тя има царскы прѣстола, царскѣ крѣвъ, царскы палаты, редовны войскы и крѣвавы бойны полета; и ако бы тѣзи нѣща дѣйствително да съставляватъ славѣ-тъ ѣ, тогава нейный-тъ источникъ трѣба да е другъ, а не Евангеліе-то Христово. Нынѣшна-та цивилизація, обаче, е почнѣла да ся славѣ по-малко съ тѣхъ, а повече и повече съ вѣрны-тъ владѣтели, съ мадры-тъ законодатели, съ справедливы-тъ сѣди, и особенно съ покорны-тъ, благоденственны-тъ, честиты-тъ, благоразумны-тъ и добронравны-тъ

подданицы. Тя е почнѣла да ся славѣ по-малко съ великолѣпны-тъ палаты на владѣтели-тъ, а повече съ спокойны-тъ жилища на подданицы-тъ. Тя е почнѣла да ся славѣ по-малко съ славолубивы-тъ войны, а повече съ благословенія-та на миръ-тъ. Това слѣдствие пронехождаетъ твърдѣ много отъ вліяніе-то на Евангеліе-то. Нынѣшна-та цивилизація въ това отношеніе ся съобразява съ ученія-та на Исуса Христа и показва духъ-тъ му.

Древня-та цивилизація е была безправствена, и слѣдователно тя не е могла да трае дълго вѣрме. Тя е была несправедлива, нечиста и развратна, и слѣдователно слаба. Тя наскоро е паднѣла. Нынѣшна-та цивилизація е по-сила отъ древнѣ-тъ, защото тя, до единъ голѣмъ степенъ, е пріела нравственны-тъ начала на Библии-тъ. Ако ги пріеме напълно, тя ще ся установи толкова твърдо, щото никоя чловѣческа сила не ще може да ѣ събори. Ако, обаче, тя отхвърли тѣзи начала, то нейно-то съсыпваніе ще бѣде тѣй вѣрно както съсыпваніе-то на Грѣціи и на Римъ.

(Слѣдѣ).

ПРОДАЖБА-ТА НА ИСАВОВО-ТО ПЕРВОРОДСТВО.

Имаше единъ чловѣкъ, на име Исавъ, който ся съгласи да продаде първородство-то си на брата си Іакова за единъ панищъ лещѣ. Тѣзи продажба е толкова забѣлжителна, щото тя ся споменува въ слово-то Божіе. Нека ѣ разгледамы по-напространно, и можебы че ще научимъ отъ неѣ нѣщо полезно.

Исавъ бѣше ловецъ, и единъ день той ся завърнѣ отъ ловъ уморенъ и изгладнѣлъ. Братъ му Іаковъ бѣше сготвилъ едно ястіе отъ лещѣ, и Исавъ, като бѣше твърдѣ много изгладнѣлъ, помоли му ся да му ѣ даде. Іаковъ, обаче, не щѣше да му ѣ даде безъ нищо, и затова той му прѣдложи че ще ся съгласи да му ѣ даде ако му продаде първородство-то си за неѣ. Исавъ бѣше толкова гладенъ и лещата му ся виждаше толкова сладка, щото той продаде на Іакова първородство-то си за неѣ. Първородство-то, което той продаде, ся считане отъ всякой благочестивъ Евреинъ за твърдѣ драгоцѣнно нѣщо. Тълкователи-тъ не ся съгласуватъ за всечкы-тъ особенны правды, които единъ чловѣкъ придобывае чрѣзъ първородство-то си, но по-голѣма-та часть отъ Еврейскы-тъ тълкователи ся съгласуватъ че тѣ сж състоели най-много въ духовны-тъ благословенія, които Богъ бѣше обѣщавалъ на Авраама и на потомство-то му. Тѣ сж были особенны-тъ благо-

словения, които щях да се придобият чрез общаніе на Месия. Исава толкова малко цѣнише тѣзи благословения, щото той былъ готовъ да ги продаде. Колкото за слѣдствие-то, ний знаеме че отпослѣ времѣ дойде, когато той ся раская горчиво за продажбата си. Времѣ дойде, когато той цѣнише тѣзи благословения повече отъ всяко друго нѣщо, но то бѣ вече късно. За единъ паницъ лещъ, той продаде първородство-то си, и то не можеше да бѣде вече негово.

Мнозина има, които осждаатъ глупостъ-та на Исава, и пакъ подражаватъ неговый-тъ примѣръ. Мнозина, въ пани-тъ дни, продаватъ първородство-то за единъ паницъ лещъ. Всякой, който принадлежи на единъ Християнскы народъ, има едно драгоцѣнно първородство. Всякой, който е роденъ въ Християнскъ земѣ, по причини само на рождение-то си, има много правдини и добрини. Колко е голѣма разлика-та между негово-то положеніе, и положеніе-то на онѣзи които сѣ родени въ идолопоклоннически земи, и които ся покланятъ на дървени и камени идоли, и не знаятъ почти нищо за истиннаго Бога и за Исуса Христа, единичный-тъ Спаситель на грѣшны-тъ. Всякой, който е роденъ въ Християнскъ земѣ, може да прочете Слово-то Божіе, което му открыва какъ трѣбва да ся обхожда въ този свѣтъ и какъ може да получи вѣченъ животъ въ бѣднѣщый-тъ свѣтъ; той може чрезъ вѣръ да ся уповава панично на единъ милостивъ и съчувствителенъ Спаситель за прощаніе-то на всички-тъ си грѣхове, и чрезъ молитвъ той може да получи даръ Духа Святаго за очищеніе на сърдце-то си.

Вопрѣки всичко това колко души има въ всякъ Християнскъ земѣ, които, като Исава, твърдѣ малко цѣнятъ онѣзи божественны добрини, които Богъ, въ свое-то Провидѣніе, имъ поднася! Колко души отъ всякой Християнскы народъ прѣзиратъ тѣзи божественны дарове и, като Исава, сѣ готови да ги продадатъ за единъ паницъ лещъ!

Колко души има, които за да могатъ да ся наслаждаватъ повече съ списанія-та на погрѣшныи чловѣци, прѣнебрегаватъ да четатъ непогрѣшимо-то Слово Божіе. Чловѣчески-тъ списанія често сѣ, напестни, тѣи сладки както едно вариво отъ лещъ, и добри е да ги вкусимъ; но ако ся прѣдадемъ на тѣхъ толкова щото да прѣнебрегнемъ Слово-то Божіе, тогава не продаваме ли и ний, както Исава, драгоцѣнно-то си първородство за единъ паницъ лещъ? Нѣкои цѣнятъ толкова високо пріятелство-то и съчувствие-то на земны-тъ си пріатели щото тѣ твърдѣ малко цѣнятъ пріятелство-то, съчувствие-то и дружба-та на небесный-тъ си пріатель Исуса Христа. Тѣ толкова търсятъ земны-тъ си пріатели и толкова обычатъ да ся разговарятъ съ тѣхъ, щото тѣ нѣматъ нито времѣ нито расположеніе да ся запознаватъ по-добри съ Исуса Христа и да ся наслаждаватъ съ пріятелство-то му и съ съчувствие-то му. Дружба-та на земны-тъ пріатели, напестни, е толкова сладка колкото едно вариво отъ лещъ за единъ гладенъ чловѣкъ, но ако тя стане толкова сладка щото заради тѣхъ ний отхвърлимъ или прѣнебрегнемъ пріятелство-то Христово, не продаваме ли, като Исава, едно драгоцѣнно

първородство за единъ паницъ лещъ?

Други цѣнятъ толкова високо почетъ-тъ чловѣчески, щото тѣ не ся грижатъ за Божіе-то одобреніе; тѣ цѣнятъ толкова високо земны-тъ съкровища, щото тѣ съвсѣмъ прѣнебрегаватъ небесны-тъ; тѣ цѣнятъ толкова високо плотскы-тъ удовольствія, щото тѣ прѣзиратъ даръ-тъ на Духа Святаго. Както единъ гладенъ чловѣкъ не трѣба да прѣзира единъ паницъ лещъ, така никой не трѣба да прѣзира земны-тъ съкровища и удовольствія; но онѣзи, които ги цѣнятъ толкова високо щото не ся грижатъ за благословения-та Божии, тѣ, като Исава, продаватъ първородство-то си за единъ паницъ лещъ.

Такува, обаче, трѣба да помнятъ че, както въ случай-тъ на Исава, времѣ-то навѣрно ще дойде когато тѣ ще ся раскаятъ за глупостъ-та си. Времѣ ще дойде когато тѣзи земны почести и удовольствія не ще ся видятъ тѣи сладки както ся видятъ сега. Времѣ ще дойде когато духовны-тъ благословения ще ся видятъ безкрайно по-драгоцѣнны отколкото ся видятъ сега. Исава ся е раскаялъ за свой-тъ глупавъ продажбъ, когато вече бѣше късно; нека ся раскаемъ за наши-тъ, додѣто има още времѣ.

УХО-ТО.

Ухо-то е направено съ смѣто-то искусство както око-то, и е еднакво сгодно за службъ-тъ, който има да извършва. Вѣйкашиа-та му форма и вътрѣшная-та му наредба сѣ направены споредъ механически-тъ законы, така щото да прѣматъ звукове, и да съобщаватъ впечатленія-та направены тѣмъ на мозъкъ-тъ. Нека споменемъ вкратцѣ разны-тъ му части, които сѣ: първо, вѣйкашиа-та му частъ, която е назначена да събира въздушны-тъ вѣины, чрезъ които звукъ-тъ ся съобщава; второ, на дѣно-то на вѣйкашиа-тъ му частъ има единъ проходъ, които води въ главъ-тъ, и чрезъ този проходъ ся простира една тънка ципица, подобна на кожъ-тъ на тѣпанъ-тъ, така щото когато въздушны-тъ вѣины падатъ върху тѣзи ципицъ, едно впечатленіе ставъ, подобно на онова което ся случавъ когато единъ тѣпанъ ся бие; трето, за да може това впечатленіе да ся съобщава на мозъкъ-тъ, въ ухо-то има нѣколко движимы и твърдѣ любопытны кости, които свързватъ ципицъ-тъ съ вътрѣшность-та на лобъ-тъ. Последната отъ тѣзи кости влиза въ единъ дупкъ, който тя изпълня, и която ся съобщава съ закатушны-тъ проходи, които водятъ къмъ мозъкъ-тъ. Въ направъ-тъ на ухо-то има много забѣлжителны нѣща.

Всякой е забѣлжилъ че форма-та на вѣйкашиа-тъ частъ на ухо-то е твърдѣ странна, но тие особенно сгодна да събира вѣины-тъ на звукъ-тъ и да ги води къмъ горе-споменатъ-тъ ципицъ. Нужно е было да има единъ проходъ въ главъ-тъ до мозъкъ-тъ, но въ смѣто-то времѣ нужно е было да ся прѣдпази влизаніе-то на студентъ вѣтръ или на други вредителны нѣща. Това ся извършва отъ ципицъ-тъ, която съвършено покрыва входъ-тъ, но въ смѣто-то времѣ прѣнося звукъ-тъ. За да трепти, както е нужно, тѣзи ципица трѣбва, както кожа-та на единъ тѣпанъ, да ся държи добри обтегнута.

Въ случай-тъ на единъ тѣпанъ това става съ вѣви, а въ случай-тъ на ухо-то — чрезъ натискъ-тъ на единъ костъ върху сръдъ-тъ му.

Задъ тѣзи ципицъ нужно е, споредъ законы-тъ на звукъ-тъ, да има едно мѣсто пѣлно съ въздухъ, тѣи както единъ тѣпанъ трѣбва да бѣде пѣленъ съ въздухъ. Ако мѣсто-то да бѣше съвършено празно, натискъ-тъ на въздухъ-тъ изотвѣнъ щѣше да го пукне; ако да бѣше пѣлно съ нѣкоя жидкость, послѣдняя-та щѣше да прѣпятствува на трептеніе-то на ципицъ-тъ и на клатеніе-то на кости-тъ. Но какъ е можало мѣсто-то задъ ципицъ-тъ да ся изпълни съ въздухъ? За извършване-то на това има една искусна наредба, именно, една твърдѣ тънка цѣвъ, която ся простира отъ заднѣ-тъ частъ на уста-та до едно мѣсто задъ ципицъ-тъ и чрезъ неѣ може да влѣзе топли въздухъ.

Кости-тъ, които свързватъ ципицъ-тъ съ вътрѣшны-тъ проходи на главъ-тъ, сѣ наредены толкова искусно, щото тѣ твърдѣ добри извършватъ службъ-тъ си за който сѣ назначены. Тѣ сѣ тѣи свързаны съ ципицъ-тъ и единъ съ другъ, щото когато ципицъ-та трепти и други-тъ на редъ-тъ си ѣ послѣдватъ, и трептеніе-то ся простира на вѣтръ, и на конецъ то ся съобщава на единъ нервъ, който има силъ-тъ да прѣема такува впечатленія и да ги съобщава на мозъкъ-тъ.

Когато видимъ колко заплетены сѣ части-тъ на ухо-то, и още че всяка отъ тѣхъ е направена съобразно съ законы-тъ на звукъ-тъ; когато забѣлжимъ колко хыляды разны звукове ухо-то може да прѣема, съ каквъ удивителнъ скоростъ и точностъ ги прѣема, и за колко години то извършва тѣзи службъ безъ да ся повреди, може ли нѣкой здравомыслящъ чловѣкъ да повѣрва че такава една машина е была едно случайно дѣло, че вѣйкашиа-та форма на ухо-то само ся е случила да е сгодна за тѣзи службъ, че ципицъ-та ся е случила да е направена тѣмъ отъ нужно-то вещество и да е прострѣна тѣмъ въ нужно-то мѣсто, че проходъ-тъ за влизаніе-то на въздухъ-тъ ся е случилъ да е направенъ тѣмъ дѣто е было нужно, че всички-тъ кости въ ухо-то сѣ ся случили да сѣ наредены тѣмъ както е нужно, и че слушателна-та нерва ся е случила да има силъ да прѣема звукове, и да е положена не на рѣкъ-тъ или въ око-то, но точно въ ухо-то, и точно на потребно-то мѣсто, и че тѣзи научна машина, съ чудесны-тъ си слѣдствія, е станъла безъ единъ прѣмъдръ изобрѣтатель? Само безумный-тъ може да повѣрва това.

СДѢЙСТВІЕ ИЛИ СДРУЖАВАНІЕ.

Въ 6-й брой на листъ-тъ си споменажмы нѣколко начини за писаніе, които всякой чловѣкъ може самъ да употреби; и ний смѣ увѣрени че всякой, който дѣйствително ги употребява, ще увеличи доста много вещественно-то си благосостояніе. Има други начини, които чловѣкъ може да употреби чрезъ сдѣйствие-то си или сдружаваніе-то си съ други. Една отъ най-забѣлжителны-тъ черты, по който чловѣци-тъ ся отличаватъ отъ животны-тъ, състои въ това, че чловѣци-тъ могатъ да дѣйствуватъ заедно съ

подобны-тъ си, и чрезъ тѣхно-то съдѣйствіе да извършатъ онова което тѣ не быхъ могли да извършатъ чрезъ частны-тъ си усилія. Каква разлика между единъ добръ устроенъ войскъ и една черда отъ дивы животны! Една отъ забѣлжителны-тъ черты, която различава варварство-то отъ цивилизаціѣ-тъ, състои въ разны-тъ степени въ които варвари-тъ и образовани-тъ дѣйствуватъ заедно за постиганіе-то на единъ общъ прѣдмѣтъ: варвари-тъ работятъ заедно за това само до единъ непонятелнъ степенъ, но образовани-тъ до единъ твърдѣ забѣлжителнъ степенъ. Нѣкои сѣ казали праведно че цивилизаціѣ-та дохожда когато чловѣци-тъ сѣ ся научили да дѣйствуватъ заедно за постиганіе-то на общы прѣдмѣты. Както и да е, явно е че высша-та цивилизаціѣ не може да ся постигне безъ такова съдѣйствіе. То е тайна-та на общественно-то развитіе; и икономическо-то и общественно-то подобреніе на единъ народъ не може да стане безъ него. Чловѣци-тъ трѣбва да дѣйствуватъ заедно за да извършатъ голѣмы прѣдпріятія и да придобиятъ голѣмы слѣдствія. Общество-то, което има най-добры-тъ наредбы за сдѣйствіе-то на членове-тъ си, е най-добри устроено; и въ онѣзи земи дѣто начало-то на сдѣйствіе-то или сдружаваніе-то ся е прѣло и усвоило най-много, тамъ вещественно-то благоденствіе е на най-высокъ степенъ. Слѣдствія-та на такова съдѣйствіе или сдружаваніе въ онѣзи земи сѣ най-забѣлжителны. Канали сѣ ся прокопали, желѣзници сѣ ся построили, фабрики сѣ ся основали и банкы сѣ ся умножили. Капитали-тъ на частны лица, макаръ по само себе си да сѣ малки, когато ся турятъ заедно, тѣ ставатъ една голѣма сумма, съ който всякавъ видъ промышленна работа може да ся направи, и голѣмы прѣдпріятія могатъ да ся извършатъ. Повече-то отъ желѣзници-тъ, телеграфы-тъ, банкы-тъ, рудници-тъ и фабрики-тъ въ свѣтъ-тъ сѣ плодъ на сдѣйствіе-то или на сдружаваніе-то. Такува прѣдпріятія, които сѣ толкова необходимы за благосостояніе-то на единъ народъ, твърдѣ нарѣдко може да ся извършватъ отъ частны лица; тѣ трѣбва да станатъ чрезъ много души съединены въ една компаніѣ или дружество.

Забѣлжително е, обаче, че въ онѣзи земи, които сѣ ся ползували най-много отъ начало-то на сдѣйствіе-то или сдружаваніе-то, всички-тъ классове не сѣ ся ползували еднакво: сръдни-тъ классове сѣ ся ползували най-много, а по-долни-тъ — най-малко отъ всички-тъ. Чловѣци-тъ отъ сръдний-тъ классъ въ Англіѣ вынѣгы сѣ были расположены да съединятъ силы-тъ си и да сдѣйствуватъ въ прѣдпріятія-та си. Когато тѣхны-тъ права сѣ ся нападали, тѣ сѣ ся съединявали да ги защищаватъ; когато нѣкои стары злоупотребленія сѣ прѣпятствували на напредѣкъ-тъ имъ, тѣ сѣ ся съединявали да ги отмахнатъ; и когато нѣкое велико и полезно прѣдпріятіе имъ ся е прѣдставляло, тѣ сѣ съединявали силы-тъ си да го извършатъ. Като естествено послѣдствіе нѣкой другъ классъ въ Англіѣ не е напредѣлъ толкова скоро колкото този классъ. Той постоянно е распространявалъ вліяніе-то си, уголѣмывалъ е силъ-тъ си, и е увеличавалъ състояніе-то си; и въ смѣто-то времѣ нѣкой другъ классъ не е направилъ

толкова много за улучшение-то на състояние-то на цѣлѣй-тъ Англійскій народъ и за уголъмене-то на силж-тъ на Англійско-то правителство колкото него. Защо, прочее, по-долни-тъ класове въ всякой народъ да не усвоѣтъ тоже начало-то на съдѣйствию-то или сдружаванію-то, и по сѣщій-тъ начинъ да ся ползуютъ отъ него? (Слѣдва).

ЧУДЕНЪ НАЧИНЪ ЗА ИСПРАЩАНІЕ НОВИНЫ.

Г-нъ Брайтъ казвалъ слово въ Бирмингамъ, у Англіжъ, дѣто имало голѣмо множество народъ. Когато той говорѣлъ скорописци писвали слово-то му, думж по думж, и незабавно го прашали на телеграфъ-тъ отъ дѣто ся испращало на разны страны изъ Държавж-жъ по петдесетъ или шестдесетъ телове. Щомъ слушатели-тъ излѣзли изъ голѣмий-тъ салонъ дѣто ся казвало слово-то и трѣгнали прѣзъ улицы-тъ на градъ-тъ, тѣ намѣрили слово-то което слушали въ салона, печатано думж по думж въ *Морнингъ Нюзъ*, единъ Бирмингамскы вѣстникъ. Тѣ го слушали въ салона, а други-тъ хора го прочитали въ домовѣ-тъ си и въ дюкены-тъ си, само нѣколко минути по-послѣ. Това слово ся печатало въ Лондонскы-тъ повседневы вѣстники на сѣщій-тъ вечеръ, и въ единъ часъ отгорѣ много хора го прочитали и въ онзи градъ.

Такъвъ начинъ за испращаніе новины и слова е много чуденъ и полезенъ, и въ нѣкои просвѣщены Държавы доста ся употрѣблява. Да казва единъ чловѣкъ слово въ Цариградъ частъ-тъ по единъ, и по два или по три часъ-тъ това сѣщо слово да ся прочита въ вѣстники не само изъ цѣлѣй-тъ Цариградъ, но и въ Пловдивъ, въ Русчукъ, въ Софіѣ, въ Битоля и по всички-тъ Държавы, даже и по цѣлѣ Европж, това не е малко нѣщо. Честити сж, наистина, онѣзи народы които иматъ такыва улесненія за испращаніе новины и за патуваніе. По този начинъ средства-та за просвѣщеніе-то, за развитіе-то и за поминѣкъ-тъ на цѣлѣй-тъ народъ ставатъ много по-лесны и поевтины. Разны злощастія и несполуки могатъ въ такъвъ случай да ся прѣдварятъ.

Одескый-тъ Университетъ. — Научавамы ся, казва *А. Хералдъ*, отъ едно неотдавнашно консулско изложене, че Одескый-тъ университетъ е единичко-то заведение въ Южнѣ Русіѣ, дѣто едно високо образование, подобно на образование-то въ университеты-тъ на Западнѣ Европж, ся дава. Той ся е основалъ въ 1865, и сега ся славѣ че има 43 професоры, 252 ученика и една библіотека съ 150,000 свитѣцы (томове). Той има факултеты за Право, за Математикж и Естествены-тъ науки. По-голѣмо-то число отъ ученицы-тъ му постѣпватъ за Право. Никой младежъ не може да постѣпнѣ въ университетъ-тъ, ако не е прѣмѣнилъ прѣзъ всички-тъ классове на нѣкои гимназіѣ и прѣзъ редовный-тъ испытъ. Строгость-та на този испытъ е явна отъ това че въ 1873 отъ 515 ученика само 20 души сж могли да го минѣтъ. Всички-тъ училища въ Одесса сж подъ надзоръ-тъ на държавж-тъ. Никому не е позволено да учителствува безъ свидѣтелство, и даже частни учители и учителки трѣбва да дадѣтъ испытъ прѣди да постѣпнѣтъ въ нѣкои фамиліѣ за такыва.

ЧЕЛОВѢЧЕСКА-ТА КОСА.

Много лѣкове за израстваніе-то на косж-тъ на чловѣцы, които сж плѣшнѣ, сж ся обнародвали, но повечето отъ тѣхъ сж бывали безполезны. Единъ Американскы лѣкарскы вѣстникъ прѣдлага слѣдующий-тъ простъ лѣкъ за плѣшнѣ-тъ.

Полей единъ окж врѣлж водж врѣзъ 4 кривачи чешпировы лѣстя и ги взвари 15 минути въ единъ затворенъ сѣждъ. Послѣ излѣй водж-тъ въ единъ прѣстенъ сѣждъ и ѣх остави въ него за 10 часа. Сетѣ прѣцѣди водж-тъ и тури въ неѣ 3 лѣжцы Колонскж водж. Мый главж-тъ си съ неѣ сутринѣ. Тя прѣчисти кожж-тъ и ѣ дава силж, и ако корени-тъ на косж-тъ не сж изгубени, ти ще почне да расте бържѣ. Ако ли горній-тъ лобъ на главж-тъ е гладѣкъ и лѣскавъ, тогава е явно че корени-тъ на косж-тъ сж съвршенно изгубени и нѣма никакъвъ лѣкъ за такава плѣшнѣ-тъ. Понеже плѣшнѣ-тъ често стѣва отъ тѣлеснѣ слабѣ-тъ, най-добро-то средство за да ся лѣкува чловѣкъ отъ плѣшнѣ-тъ е да поправи здравіе-то си.

Само въ Парижъ и въ Лондонъ ся продаватъ ежегодно по 75,000 омы чловѣческж косж. Тя ся купува отъ възрастны-тъ момичета въ нѣкои области въ Франціѣ. Една коса ся продава за единъ лирж и често за по нѣколко лиры. Момичета-та, които продаватъ косы-тъ си, носятъ шапки на главы-тъ си, и не ги плетѣтъ, но ги оставятъ правы. Тѣ не турятъ на главы-тъ си нищо друго освѣнъ чистж водж.

НАКАЗАНИЕ-ТО НА ЕДИНЪ СЛУГА.

Когато чловѣцы-тъ, които пазятъ животны-тъ въ зоологическы-тъ музеи, ся обхождатъ кротко съ тѣхъ, то и животны-тъ ставатъ прѣятелѣ и обичатъ пазачи-тъ си. Слопъ-тъ въ такъвъ случай толкозъ възлюбва господаръ-тъ си, щото го слуша както дѣте слуша бащж си.

По по нѣкога пазачи-тъ на звѣрѣ-тъ и на други-тъ животны сж доста безумни и лютѣ хора, и не ся обхождатъ добрѣ съ тѣхъ, но ги наказуватъ безъ никѣи причинѣ.

Веднажъ единъ новъ слуга ся постави да пазѣ единъ слонъ, който бѣше навикнѣтъ на добро и кротко глѣданіе. Ако този новъ пазачъ да бѣше мѣдръ, той щѣше да ся обхожда съ слонъ-тъ прѣятелскы, и слонъ-тъ щѣше да го обыча.

По на мѣсто това, пазачъ-тъ починъ безъ причинѣ да поврежда слонъ-тъ и да ся обхожда съ него много строго и непрѣятелскы. Най-послѣ слонъ-тъ изгуби тѣрифию-то си, и като вграбчи пазачъ-тъ съ дългий-тъ си носъ, припнѣ край рѣкж-тъ и тамъ го потъркала нѣколко врѣме въ водж-тъ. Туй наказаніе бѣше право, и отъ него пазачъ-тъ ся научи че трѣбва да ся обхожда съ слонъ-тъ прѣятелскы, което и вършеше послѣ слѣдъ като научи урокъ-тъ въ рѣкж-тъ. Послѣ слонъ-тъ починъ много да обыча този пазачъ.

Нека поминѣмъ че любовь придобыва любовь даже и отъ животны-тъ.

Ако нанстина жѣлаешъ да прѣмѣнишъ единъ благороденъ и святъ животъ, и ако ся молишъ непрѣстанно на Бога за него, той безъ друго ще ти го даде.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

ИСТОЧНИЙ-ТЪ ВЪПРОСЪ.

Слѣдующе-то извлечамъ отъ уводный-тъ членъ на *Таймъс* :

Какыто сѣмѣния и да прѣобладаватъ върху Европейскый-тъ материкъ върху рѣшеніе-то на Источный-тъ Въпросъ съ миръ, тѣ не ся относятъ толкова много до подписване-то на Протоколъ-тъ колкото до събытія-та които може да послѣдватъ отъ него. Въобще ся прѣдполага че шесть-тъ Силы ще уназятъ помежду си дипломатическо-то единство, но отъ други страны ся прѣема че нѣкои събытія може да ся случатъ на Истокъ които да произведѣтъ новы смущенія. «Голѣмы сѣмѣнія», казва Виенскый-тъ и дописникъ, «сѣществуватъ за прѣманіе-то на Протоколъ-тъ отъ Портж-тъ, за който ся казва че ся испратилъ вече въ Цариградъ чрѣзъ Турекый-тъ посланикъ въ Лондонъ. Порта-та ся види да продължава да защищава положеніе-то, което зѣ прѣзъ врѣме-то на Конференціѣ-тъ, и да посочва Конституціѣ-тъ и Парламентъ-тъ си». Друга мѣнотія ся съглежда въ въпросъ-тъ за обезорѣжаваніе-то. Даже ако обезорѣжаваніе-то на Турціѣ и на Русіѣ трѣбва да стане въ едно и сѣщо-то врѣме, прѣва-тъ, прѣдъ видъ на вѣщцы-тъ ся прѣговоры съ Чернагорж и на възстаніе-то въ Боснж, което показва знакове за подновяваніе, може да мысли че не е въ положеніе да ся обезорѣжи изведѣждъ». Забѣлѣжжы-тъ, които ся съдържатъ въ тѣзи фразы, трѣбва да сж дошли на умъ-тъ на всяко мыслѣще лице, ако тѣ и да не сж ся разисквали още въ Европскы-тъ вѣстники. На тѣхъ може да ся прибавятъ смутителны-тъ елементи, събирание-то на единъ голѣмж войскж въ како време, загубы-тъ отъ кайме-то и осиромачиваніе-то на области-тъ чрѣзъ отнеманіе-то на единъ голѣмж часть отъ най-здрѣво-то население. Тѣзи сж фактове, които задаватъ нѣкакъвъ страхъ, и които не можемъ да измѣнимъ, но нѣй не трѣбва да изоставямы съвршенно надежды-тъ ся за едно споразумѣніе. Какъ и да е, Руско-то Правителство ще ся задѣлжи отъ други-тъ Силы да не дѣйствува отдѣлно противъ Портж-тъ до когато има надѣжда че прѣдложенія-та на Конференціѣ-тъ ще ся прѣематъ и ще ся турятъ въ дѣйствию. Руско-то Правителство ся види поне наклонно да даде нѣколко врѣме на Турцы-тъ и да опита далѣ тѣ сж разположени или способны да дѣйствуватъ споредъ съвѣты-тъ, които ще имъ ся дадѣтъ отъ Европскы-тъ Силы. «Протоколъ-тъ», казва *Пордж*, може-бы ще сключи настоящж-тъ кризж; какъ и да е, той отвѣря единъ новъ дипломатическж фазж на Источный-тъ Въпросъ като доставя нужды-тъ мѣрки за дѣйствително-то подобреніе на състояніе-то на *раи-тъ*. Може да ся каже даже че този Протоколъ като не опрѣдѣли единъ срокъ, ще бѣде по-полезенъ отъ надзоръ-тъ на международнѣ-тъ комисіѣ, които Конференціѣ-та бѣше рѣшила да бѣде за едно опрѣдѣлено врѣме». Споредъ този вѣстникъ Протоколъ-тъ ще установи единъ постояненъ международенъ съвѣтъ отъ Силы-тъ, който ще ся патовари да дава съвѣты и наставленія на Портж-тъ за въ бѣлѣще въ всички-тъ работы, които ся относятъ до положеніе-то на Христіаны-тъ. И така чрѣзъ него една тврдѣ важна стѣпка ся извършва въ дипломатическо-то поле на Источный-тъ Въпросъ за покровителство-то на Христіаны-тъ.

Ако прѣемемъ че този вѣстникъ прѣдставлява възгледѣ-тъ на Руско-то Правителство, както е тврдѣ възможно, едно отъ слѣдствія-та отъ подписване-то на Протоколъ-тъ може да бѣде че или веднага или слѣдъ нѣкое врѣме, и послѣ отъ врѣме на врѣме, то (Руско-то Правителство) ще прѣдстави на други-тъ Силы оплакванія-та на Христіаны-тъ противъ Турско-то управление, и ще иска тѣхно-то съдѣйствию за отмахнуваніе-то имъ. Силы-тъ тогава ще ся принудятъ да размыслятъ върху най-сгодны-тъ мѣрки или средства за постиганіе-то на тѣзи цѣль. Средства-та, до колко-то ся касаетъ до Англіѣ, ще състоѣтъ въ даване на наставленія много или малко строгы на Портж-тъ, и въброитно че и други-тъ Силы, които сж подписали Протоколъ-тъ, ще употрѣбятъ сѣщцы-тъ средства. Ако Рус-

сія жѣлае повече нѣщо отъ това, тя трѣба да търси други средства, и не подписване-то на единъ Протоколъ. Може да ся случи щото Руско-то Правителство да обяви че дѣйствию-то на Силы-тъ е недостаточно, и че Рускый-тъ Царъ трѣбва да дѣйствува независимо за да придобие нужды-тъ порѣчителства за безопасность-тъ на Христіаны-тъ; или пакъ самый-тъ Протоколъ може да пѣлѣзе безполезенъ, и тогава Источный-тъ Въпросъ ще ся намѣри пакъ въ сѣщо-то положеніе въ което ся намира сега. Отъ други страны, подписване-то на този Протоколъ поне задѣлжава Русіѣ да ся свѣтѣва съ други-тъ Силы, и да не дѣйствува независимо додѣто не имъ даде благоврѣмѣ да разискватъ всички което ся относѣ до Турско-то Правителство и до положеніе-то на Христіанскы-тъ му подданицы. Европскы-тъ Силы ще иматъ право и длѣжнѣ-тъ да даватъ съвѣты на Турціѣ и на Русіѣ за да не ги оставятъ да прѣбѣватъ до наслѣственны мѣрки. Ако Русіѣ, обаче, е наклонна да ся бѣе, тогава нѣй ще има войнж, макаръ Протоколъ-тъ да е подписанъ или не; но сега, както сж работы-тъ, нѣй мыслимъ че споразумѣніе-то между Силы-тъ не ще бѣде вредително.

ОТОМАНСКА-ТА КАМАРА ВЪРХУ ЧЕРНОГОРСКИЙ-ТЪ ВЪПРОСЪ.

Минѣлѣй-тъ четвъртъкъ, единъ отъ прѣдставители-тъ отъ Шкодра, въ публично-то засѣданіе на Камара-тъ, въ забѣлѣжжы-тъ си върху отговоръ-тъ на царско-то слово относително до Черногорскый-тъ въпросъ, казалъ че по стратегически причинѣ, неканы-тъ земи отъ Чернагорж, не могатъ да ѣ ся устѣпнѣтъ. Слѣдъ него Расимъ бей, Едиренскый-тъ прѣдставитель, и Ибрахимъ бей Херсеки, говорили въ сѣщій-тъ смѣсъ. Назѣвъ ефенди като говорилъ тоже противъ всяка устѣпж на Чернагорж, прѣдсѣдатель-тъ забѣлѣжилъ че по-добрѣ бы было да не влѣзятъ тврдѣ много въ разискваніе на единъ въпросъ, за който Камара-та не е увѣдомена официѣлно. Ахмедъ Хилми ефенди, Цариградскый-тъ прѣдставитель, прѣдложилъ да ся поискатъ на телеграфъ-тъ свѣдѣнія отъ командиринѣ-тъ на Турекж-тъ войскж въ Чернагорж, за да може Камара-та да ся увѣдоми върху положеніе-то. Хаджи Мустафа ефенди, прѣдставитель отъ Козанъ-дагъ, ся произнесълъ силно противъ всяка устѣпж на Чернагорж. Между друго-то, той казалъ, че въ негово-то отечество всички-тъ хора посяли царвулы, и че той ся купилъ кундуры когато дошелъ тука; и ако Правителство-то има много дългове и не може да ся бѣе по причинѣ на нѣманіе пары, той е готовъ да продаде дрѣхы-тъ си и обуча-та си и да ходи босъ, за да достави на Портж-тъ нужно-то количество пары. «Всички-тъ Мусулмани, азъ съмъ увѣренъ, извикалъ той, сж готови да направятъ сѣщцото нѣщо.» Това израженіе ся посрѣщнѣло съ бравѣ отъ всички-тъ членове. «Христіаны-тъ ще постѣпнѣтъ така», прибавилъ Хаджи Мустафа, и тѣзи думы сж прѣели съ общо одобрѣніе.

Слѣдъ тѣзи лица, Салоникли Мустафа Бей, и Николаки Ефенди отъ Сиріѣ, сж изразили противъ всяко устѣпваніе на земи. Охансѣ Ефенди Аллахверди забѣлѣжилъ че додѣто официѣлни-тъ документи не ся съобщитъ на Камара-тъ, той не вижда за добрѣ да ся разиска този въпросъ. Мустафа Бей отъ Едрене прибавилъ че не ще бѣде умно да прѣсѣкѣтъ единъ въпросъ на който сѣщиско-то положеніе не познаватъ, и че прѣдставители-тъ нѣматъ намѣреніе да го рѣшѣтъ, но само да некажатъ мѣнѣніѣ-та си върху него.

Послѣ Хасанъ Фехми Ефенди прочелъ начертанный-тъ отговоръ на царско-то слово. Расимъ бей прѣдложилъ да ся прибавятъ слѣдъ рѣчь-тъ «прѣобразованіѣ» думы-тъ «споредъ наши-тъ обычаѣ». Но това ся отхвърлило отъ Камара-тъ съ гласоподаваніе.

Димитраки Ефенди, членъ отъ Дунавскж-тъ областъ, казалъ че Конституціѣ-та прѣпорѣчва избиране-то на способны чиновники, и прибавилъ че за това трѣба да ся спомене въ отговоръ-тъ на царско-то слово. Единъ прѣдставитель казалъ че ще отговори на тѣзи забѣлѣжжы когато Камара-та ще почне да разисква този въпросъ.

Председатель-тъ объявилъ че време-то да ся занимаватъ съ него ще доде когато законопроектъ-тъ върху управление-то на областѣ-тъ ся подложн на прѣдставители-тъ, и Камара-та ся съгласила съ негово-то мнѣніе.

Наконецъ, Камара-та слѣдъ като одобрила отговоръ-тъ на царско-то слово, патоварила Прѣдседатель-тъ да го връчи на Н. И. В. Султанъ-тъ.

РУСКО-ТО НАШЕСТВІЕ.

Слѣдующе-то извѣщаніе отъ едно писмо, обнародовано въ *А. Хералдъ*:

Въ единъ военъ между Русіи и Турціи, безъ съмнѣніе ще има двѣ бойни полета, едно въ Европѣ и друго въ Азіи. Относителна-та важность на военны-тъ дѣйствія върху всяко отъ тѣхъ ще зависи отъ цѣль-тъ, който война-та прѣдприема да придобие. Ако цѣль-та на Русіи е да завладѣе Цариградъ, както вобще ся вѣрва, явно е че нейни-тъ главни дѣйствія и усилія ще ся съсредоточятъ въ Европѣ. Руски-тъ военачальници не ще направятъ такава погрѣшкѣ, щото да искатъ да придобѣятъ тѣзи цѣль-чрѣзъ единъ походъ въ Азіи, който ще ги отдалечи отъ срѣдоточіа-та на сиы-тъ имъ и на съобщенія-та имъ, и ще ги принуди да завоевайтъ единъ земѣ безъ патища, безъ храни за единъ голѣмъ войскъ и съ едно бѣдно и враждебно населеніе. Такива походи успѣватъ по нѣкога, но тѣ не могатъ да займѣтъ завладѣніе-то на завоеваны-тъ земѣ.

И така бойно-то поле въ Европѣ ще бѣде отъ голѣмъ важность. Руски-тъ войски, които сѣ съсредоточени около Кишиневъ, сѣ готовы да трѣгнатъ; Турски-тъ войски, които сѣ распрѣснѣты покрай Дунава, очакватъ само единъ заповѣдъ да започнайтъ прѣдначертаны-тъ мѣста, и ако дипломатія-та не успѣе да въспре належащ-тъ военъ, знакъ-тъ за неприятели-тъ дѣйствія ще ся даде отъ Рускии-тъ станъ. Въ този случай, Руска-та войска ще земе нападѣніе-то положеніе, както наредба-та ѣ съ Романіи за тѣзи цѣль-го показва достаточн. Волею или неволею Романскій-тъ Князь позволява на Рускѣ-тъ войскѣ да прѣмине свободно прѣзъ Романіи, туря на положеніе-то ѣ желѣзници-тъ си и така улеснява нападѣніе-тъ военъ противъ Владѣтель-тъ си.

Турска-та войска, за да противостои на Руско-то нашествіе, ще има подпоркѣ върху двѣ естествено заградителны линіи, Дунавъ-тъ и Балканъ-тъ. Турска-та морска сила въ Черно море, която е по-горня отъ Рускѣ-тъ, може да занимае нѣкои точки покрай Романскы-тъ брѣгове и да даде голѣмъ затрудненіе на движеніе-то на Рускѣ-тъ войскѣ.

РУСКА-ТА ВОЙСКА.

Одескый-тъ дописникъ на *Таймсъ* пише слѣдующе-то:

Руска-та южна войска състои отъ 250,000 воици съ 700 топове. Всички-тъ отдѣленія сѣ готовы за воененъ походъ. Войска-та, която е опрѣдѣлена да защищава особенны мѣста и укрѣпленія, е отдѣлена отъ горѣ-споменатѣ-тъ.

Одесса е съвършено оздравѣла противъ едно нападеніе откъмъ море-то съ 700 торпиды, и съ единъ редъ добръ построены и чудесно въоружены укрѣпленія. Торпиды-тъ сѣ наредени около 5 мили надалечъ отъ пристанище-то на този градъ по такъвъ начинъ щото нѣкой корабъ не може да вѣзѣ въ него безъ да ся доближи до тѣхъ. Укрѣпленія-та му сѣ въоружены съ 8 батеріи топове. Одескый-тъ гарнизонъ състои отъ 10,000 воици, но въ околность-тъ му много войски сѣ намирятъ. Освѣтъ Одеско-то пристанище, Николаевско-то и Аерманско-то сѣ ся въоружили съ най-тѣжки топове, и торпиды сѣ ся положили въ тѣхъ за да възбраниятъ приближеніе-то на неприятели-тъ корабы.

Великий-тъ Дукъ Николай ся е завършилъ въ Кишиневъ отъ нѣколко дѣня насамъ. Той още не е оздравѣлъ съвършено, но той всѣкъ день ся расхожда по вѣтъ.

ПОДПИСВАНІЕ-ТО НА ПРОТОКОЛЪ-ТЪ.

Телеграми-тъ отъ сѣбботѣ и отъ Недѣлѣмъ извѣстятъ че Международный-тъ Протоколъ ся подписалъ въ Лондонъ отъ прѣд-

ставители-тъ на 6-тъ поржчителны Силы. Той призовава Турціи да изпълни прѣобразованія-та, но отъ неѣ не иска да го подпише.

А. Хералдъ казва че въ понедѣльникъ почти всички-тъ посолства въ Цариградъ прѣиди по телеграфъ-тъ въ цифри прѣписи отъ текстъ-тъ на Протоколъ-тъ който ся подписалъ въ Лондонъ минжла-та сѣббота. Нѣй имамы причини да вѣрвамы, казва този вѣстникъ че, съобразно съ расположенія-та на този Международенъ Актъ, всички-тъ прѣдставители на Силы-тъ въ Турскѣ-тъ Столицѣ ще отидѣтъ заедно на Портѣ-тъ идуща-та сѣббота, и официално ще помолятъ Турско-то Правительство да ся обезоружн, и да турн въ дѣйствіе прѣобразованія-та, които му ся прѣпоржчавѣ отъ Цариград. Конференціи.

Споредъ *Фаръ дю Босфоръ* Высока-та Порта прѣиде въ понедѣльникъ отъ посланика си въ Лондонъ единъ дългъ денешъ, който обемала съдържаніе-то на Протоколъ-тъ. Тѣзи денеша ся прѣвела веднага на Турски и ся занесла въ сѣщны-тъ день въ царскый-тъ палатъ, дѣто Министри-тъ ся събрали на Свѣтъ подъ прѣдседателство-то на Н. И. В. Султанъ-тъ. Отъ тукъ Министри-тъ сѣ ся завържили на В. Портѣ и починали да разискватъ изново този документъ. Разискванія-та трали дълго време.

Споредъ този вѣстникъ Протоколъ-тъ обемалъ слѣдующи-тъ главны точки:

Подписавши-тъ Протоколъ-тъ утвърдяватъ че едно споразумѣніе ся установи между 6-тъ Силы по време-то на Источнѣ-тъ кризъ; че това споразумѣніе ся послѣдва отъ събраіе-то на единъ Конференціи въ Ц/градъ, който положи основы-тъ на примиреніе-то на Княжества-та и на области-тъ Боснѣ, Херцеговинѣ и Българіи; че, вопрѣки несполукѣ-тъ на Конференціи-тъ, споразумѣніе-то е прѣшло едно ново подтвърженіе отъ Протоколъ-тъ.

Подписавши-тъ го считатъ миръ-тъ сключенъ между Сърбіи и Турціи и прѣпоржчаватъ на Портѣ-тъ изпълненіе-то на прѣобразованія-та, които нейни-тъ прѣдставители въ Конференціи-тъ прѣидѣ, и които тя ся е обѣщала да изпълни чрѣзъ Нотѣ-тъ на Сафветъ паша.

Колкото за обезоружаваніе-то, Протоколъ-тъ свѣтѣ В. Портѣ да ся обезоружн и да испрати единъ особенъ пълномощникъ въ С.-Петербургъ за да ся споразумѣе на право съ Русіи върху распушаніе-то на Рускѣ-тъ войскѣ.

Като поржчителство за изпълненіе-то на прѣобразованія-та, Протоколъ-тъ дава право на посланици-тъ, на министри-тъ и на консулы-тъ на 6-тъ поржчителны Силы да надзираватъ дѣйствія-та на Отоманско-то правительство. Въ заключеніе, въ него ся казва че ако Отоманско-то правительство не изпълни изискваны-тъ отъ него прѣобразованія, подписавши-тъ го Силы ще размыслятъ какво трѣба да направятъ.

Послѣ *Фаръ дю Босфоръ* прави слѣдующи-тъ бѣлѣжки-върху Протоколъ-тъ:

Главны-тъ точки отъ програмѣ-тъ на прѣдуготовителнѣ-тъ Конференціи, които В. Портѣ бѣше объявила за неприятели, сѣ были или съвършено унищожены или смягчены. Напримѣръ членове-тъ за ограниченіе-то на Българіи и за опрѣдѣленіе-то на Христіанскы вали не ся появяватъ въ Протоколъ-тъ, а членъ-тъ за учрежденіе-то на единъ Международнъ Комисіи ся е замѣстилъ съ другъ членъ, който дава право на чуждестранны-тъ консулы да надзираватъ изпълненіе-то на прѣобразованія-та. Въпросъ-тъ за чуждестранный-тъ надзоръ остава тѣмъж, и лесно може да ся прѣобърне въ постоянно мѣслие въ вѣтрѣшны-тъ работы на Държавѣ-тъ. Но не е само това. Русія никакъ не иска да ся надзирава изпълненіе-то на прѣобразованія-та въ цѣлѣ-тъ Държавѣ, но неключително въ Боснѣ, Херцеговинѣ и Българіи. А нѣй знаеъ вече че подъ име-то Българіи тя разбира и Тракіи и Македоніи. По този начинъ етнологическо-то ограниченіе на Българіи ся припознава мѣлчаливо.

Освѣтъ това този Протоколъ докача достолѣніе-то на Высокѣ-тъ Портѣ, защото той не туря Турціи и Русіи на равнѣ ногѣ. Той ся е съчинилъ и подписалъ отъ Силы-тъ безъ да ся позволи на Турціи да земе участіе въ прѣварителны-тъ прѣго-

воры върху него, и послѣ ѣ ся налага. Това е едно униженіе за неѣ. Турція ся свѣтѣва да ся обезоружн сега, а пакъ распушаніе-то на Русскы-тъ войски ся остава за когато миръ-тъ ся сключи между Портѣ-тъ и Чернагорѣ. И това е друго докаченіе за Портѣ-тъ. Слѣдователно, споредъ този вѣстникъ, Порта-та трѣба да усвои сѣщо-то поведеніе, косто е слѣдвала прѣзъ време-то на Конференціи-тъ.

Фаръ дю Босфоръ отъ срѣдѣ казва че той е направилъ грѣшкѣ за дѣто обнародвалъ че Протоколъ-тъ свѣтѣвалъ В. Портѣ да ся обезоружн и да испрати единъ особенъ пратеникъ въ С.-Петербургъ за да ся споразумѣе направо съ Русіи. Вънъ отъ този Протоколъ, обаче, ся рѣшило между Силы-тъ да дадѣтъ подобенъ свѣтъ на Турціи.

ОТТЕГЛЯНІЕ-ТО НА КНЯЗЪ БИСМАРКА.

Споредъ най-послѣдны-тъ телеграмы Князь Бисмаркъ понесалъ распусъ за единъ годишъ отъ Императоръ-тъ, но послѣдній-тъ като му отказалъ, первый-тъ си далъ оставкѣ-тъ. Императоръ-тъ, обаче, не ѣ прѣидѣ, но още не е вѣрно далъ ще му даде единъ годишенъ распусъ. Какъвто и да бѣдѣтъ точны-тъ обстоятелства за опова косто ся касае до распусъ-тъ на Князь Бисмарка, фактъ-тъ че той ся оттегля отъ высокѣ-тъ си службѣ, было приврѣменно или за вынуждѣ, дава надеждѣ за единъ по-ясенъ политически небосклонъ въ Европѣ.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Единъ телеграмъ отъ Лондонъ отъ 18-го тогъ казва че Г-нъ Лейардъ, настоящій-тъ Англійскый Министръ въ Испаніи, ся опрѣдѣлил за приврѣмененъ посланикъ въ Цариградъ прѣзъ отсѣствіе-то на Сърѣ Хенри Еліота. Другъ по-послѣдѣнъ телеграмъ казва че *Дейли Нюсъ* осажда избортъ на Г-на Лейарда за Цариградско-то посолство, по причинѣ че той былъ твърдъ съчувствителенъ къмъ Турціи.

Минжлий-тъ четвъртъкъ единъ свѣтъ е станѣлъ въ палатъ-тъ на Долма-бахче подъ прѣдседателство-то на Н. В. Султанъ-тъ. В. Везиръ и всички-тъ Министри сѣ при-сѣдствуваы въ него.

Басиретъ отъ сѣбботѣ казва че 9 Рускы вапори стоварили сега въ Катаро храни за Чернагорѣ, които щѣли да ѣ достигнѣтъ за цѣлѣ годишъ.

Салбъ паша, Варненскый-тъ мюесарифинъ, ся опрѣдѣлил за мюесарифинъ въ Тулѣ, а Тулчанскый-тъ — за Варнѣ.

Халилъ Шерифъ паша, който бѣше ся опрѣдѣлил за Османскы посланикъ въ Паризъ прѣиди нѣколко седмицы, замѣнилъ вчера за тамъ.

Споредъ *Басиретъ* понеже Държавный-тъ Свѣтъ былъ натрупанъ съ много важны работы, едно особенно отдѣленіе щѣло да ся състави наскоро, косто да ся занимава неключително съ финанціалны-тъ работы на Държавѣ-тъ. Това отдѣленіе щѣло да носи име-то *Малие Даиреси*.

Минжла-та седмица, Г-нъ Касани, редакторъ-тъ на сатирическый-тъ вѣстникъ *Халилъ*, ся осѣдилъ на 3-годишенъ затворъ за нападенія върху писалище-то на печать-тъ.

Една делеша отъ вторникъ извѣстѣва че една епидемическа болестъ ся появила около Багдадъ.

Въ вторникъ министри-тъ сѣ имали на Портѣ-тъ единъ Свѣтъ, въ който сѣ разисквали Протоколъ-тъ.

Минжла-та седмица, Ахмедъ Вѣфикъ Ефенди, прѣдседатель-тъ на Камарѣ-тъ на Прѣдставители-тъ, ся е въздигналъ на чинъ-тъ везиръ, и слѣдователно той става сега Ахмедъ Вѣфикъ паша.

Споредъ обычай-тъ на заведеніе-то *Робертъ Колемъ*, ученици-тъ отъ класъ-тъ [junior], който ще сврши науки-тъ си идуща-та година въ него, въ вторникъ вечеръ казахъ въ видъ на декламации свои-тъ оригиналы съчиненія на Англійскы языкъ

прѣдъ единъ доста голѣмъ и избранъ публикѣ. Този класъ състои отъ 10 членовъ, и нѣй съ радость извѣстѣвамы че трима Българи, които ся намирятъ въ него, по-захѣ доста голѣмъ зрѣлостъ въ идеи-тъ и въ мысли-тъ си, и добро познаніе на Англійскый-тъ языкъ. Пѣвческый-тъ класъ ученическа-та музикална банда въ това зведеніе задоволихъ твърдъ много вѣщны-тъ публикѣ.

Американско-то Библийско Общество подарѣва за церкви-тъ въ Българіи 100 еземпляры отъ Новый-тъ Заветъ, въ ко-една-та страница е на Славянскы языкъ, друга-та на Българскы. Тѣ сѣ на голѣмъ форматъ и съ чистѣ и хубавѣ подвършѣ. То ги оставя на расположеніе-то на Българскый-тъ Екзархъ да ги раздаде на оутъ церкви, дѣто види за най-добрѣ.

Отъ село-то Влахи въ окржіе-то Мелиникъ ни пишѣтъ, че двама Турци о-ближно-то село Ени-кой отиватъ ноше въ първо-то село, и грабватъ 15-годишнѣ момиче на Българинѣ-тъ Х. Димитра го отвождатъ на село-то си. Баща-та момиче-то на заранѣ-тъ отишѣлъ въ Мелиникъ и изявилъ на Правительство-то за тѣзи случкѣ. Послѣ момиче-то ся довело Мелиникъ съ каджанскы дрехы, но каджанкато видѣлъ маловѣзрастѣ-тъ му, заповѣдалъ да ся повърне на родители-тъ, които сега не смѣли да ся завърнѣтъ село-то си, но сѣ принудили да стоимъ въ града.

Отъ Еленѣ ни пишѣтъ че оттамъ сѣ пратили за пострадавшы-тъ Българы Пловдивско-то окржіе 3,000 гроша, които 631 гр. были отъ Бебрево, и денѣка съ разны дрехы.

ТЕЛЕГРАФИЧЕСКЫ ДЕПЕШЫ.

Віена, 19 Мартѣ. — Общо-то мнѣніе успокоено отъ надеждѣ-тъ на едно прѣ-споразумѣніе между Турціи и Русіи.

Лондонъ, 19 Мартѣ. — Опрѣдѣленіе-то на Г-на Лейарда за приврѣмененъ посланикъ въ Ц/градъ не е подигнѣло никака забѣлѣжкѣ отъ странѣ на Силы-тъ, които были прѣдизвѣстѣны за това. Той ся очакѣ да пристигне отъ Мадридъ въ Лондонъ минжлѣ-тъ сѣбботѣ и идущѣ-тъ седмицѣ бѣде въ Ц/градъ.

Лондонъ, 20 Мартѣ. — *Обзрѣжѣръ*, единъ Англійскы вѣстникъ, казва че ако Русіи ся обезоружн, Англія не е зела никакво во-во задѣлженіе, и на Русіи ще бѣде въ-възможно да даде на Протоколъ-тъ значіе че Европа ѣмъ опълномощѣва да об-войнѣ на Турціи.

Марселия, 21 Мартѣ. — Мидхатъ паша пристигнѣ тука. Той ще отиде за Бардо и за Мадридъ, и оттамъ за Бордо и Паризъ.

Лондонъ, 21 Мартѣ. — Веднага слѣдъ подписаніе-то на Протоколъ-тъ, Силы-сѣ вѣзли въ прѣговори за да ся споразумѣятъ върху средства-та за покрываніе то на миръ-тъ. Тукашны-тъ вѣстници ка-ватъ че Англійска-та дипломатія е спол-чила и очакѣтъ съ повѣренность рѣше-та на Отоманско-то Правительство.

Таймсъ извѣстѣва че Русія ще напри-единъ значителенъ заемъ щомъ повѣр-ность-та ся възстанови въ Европѣ.

Берлинъ, 21 Мартѣ. — Князь Бисмаркъ твърдѣ наскоро ще земе дългѣ распу-който е былъ прѣдначертанъ отъ нѣко-време насамъ. Той щѣлъ да ся замѣсти управление-то на Вѣщны-тъ дѣла отъ Х. Буловъ, постоянный-тъ подсекретаринъ това министерство, и като министръ на В-трѣшны-тъ дѣла, отъ Херъ Кампахузенъ министръ-тъ на Финанци-тъ.

ИЗВѢСТІЕ.

Въ *Литографіи-тъ* ми ся прѣиде ра-тъ на разны языцы, и ся печата чѣ-съ разны краски по най-умѣреннѣ цѣ-Поржкы-тъ ставѣтъ направо до мене. Ц/дѣ, Галата, Першембе-Пазаръ № 1.

Игнатій К. Цѣткѣ

Издава ся отъ Американско-то Евангел-Общество.

Редакторъ *Т. Я. Байнгтонъ*.

Въ *Американъ-Ханъ*.

Въ Печатицѣ-тъ на *Д. Араміана* Агониѣ-Ханъ № 11.